

Datum van inontvangstneming : 12/03/2025

Zaak C-66/25

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

24 januari 2025

Verwijzende rechter:

Juzgado de Primera Instancia n.º 5 de Cartagena (rechtbank in eerste aanleg nr. 5 Cartagena, Spanje)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

9 januari 2025

Verzoekende partij:

Banco Santander, S. A.

Verwerende partij:

EJ

BESCHIKKING

Cartagena, 9 januari 2025.

FEITEN

EEN.– VOORWERP VAN HET GEDING

- 1 Deze prejudiciële verwijzing wordt ingediend in het kader van een hypothecaire executieprocedure die op verzoek van Banco de Santander, S. A. is ingeleid tegen EJ wegens niet-betaling van verschuldigde bedragen. De verwerende partij is in verzet gegaan tegen de executie en verzoekt om nietigverklaring wegens oneerlijkheid van drie tijdens de duur van de overeenkomst toegepaste contractuele bedingen, teneinde schadeloos te worden gesteld voor door de bank mogelijk onverschuldigd geïnde bedragen.

TWEE.– FEITELIJKE ACHTERGROND

- 2 Op 16 mei 2006 heeft de verwerende partij een hypothecaire leningsovereenkomst gesloten met BANCO POPULAR ESPAÑOL, S. A., waarvan de hoofdsom 165 000 EUR bedroeg. Van de contractuele bedingen moeten de hiernavolgende uitdrukkelijk worden genoemd:

Beding 3.3, waarin een limiet wordt gesteld aan de variabele rente door te bepalen dat het toepasselijke jaarlijkse nominale rentepercentage ten minste 3,00 % zal bedragen. Het betreft hier derhalve een bodembeding.

Beding 4.1, waarin openingskosten ten bedrage van 1 237,50 EUR worden vastgesteld, die de leningnemer moet betalen bij de formele sluiting van de overeenkomst.

Beding 5, dat betrekking heeft op de kosten die ten laste van de leningnemer komen en de verplichtingen die op hem rusten, en waarin staat te lezen: 5.1. *De volgende kosten zijn voor rekening van de leningnemer*, onder welk opschrift onder andere de volgende kosten zijn opgenomen:

5.1.1 Voorbereidingskosten: [...] De taxatiekosten voor het (de) onroerend(e) goed(eren). De kosten van de kadastrale verificatie van het (de) onroerend(e) goed(eren).

5.1.2 De uit hoofde van deze overeenkomst, de inschrijving ervan in het Registro de la Propiedad (kadaster, Spanje) en de afgifte van het eerste afschrift voor de Bank verschuldigde kosten en belastingen, evenals de kosten en belastingen die voortvloeien uit de wijziging of beëindiging van de overeenkomst en uit de inschrijving in het kadaster, in voorkomend geval, van de werken en installaties overeenkomstig het TWEEDE beding.

5.1.3 Belastingen en heffingen van iedere aard op het verhypothekeerde onroerend goed [...].

- 3 Naar aanleiding van de herhaalde niet-naleving van de overeenkomst door de consument die de lening heeft genomen, heeft Banco Santander – de huidige houder van de vordering^{1 2} – de schuld vervroegd opeisbaar verklaard en de rekening op 15 juni 2022 gesloten. Volgens de schuldverklaring zijn voor de gewone rente de volgende rentetarieven toegepast:

Dat de op de lening met nummer [OMISSIS], heden nummer [OMISSIS], toegepaste rentetarieven op de hieronder vermelde data de volgende waren:

¹ De fusie door overname van Banco Popular, S. A. door Banco de Santander S. A. – de overnemende vennootschap – is geformaliseerd bij openbare akte van 20 september 2018.

² .

AANVANGSDATUM	EINDDATUM	RENTETARIEF
16 mei 2006	3 juni 2007	3,500 %
4 juni 2007	3 mei 2008	5,356 %
4 mei 2008	3 mei 2009	5,840 %
4 mei 2009	3 mei 2010	3,159 %
4 mei 2010	3 mei 2011	2,365 %
4 mei 2011	3 mei 2012	3,174 %
4 mei 2012	3 mei 2013	2,649 %
4 mei 2013	3 mei 2014	1,695 %
4 mei 2014	3 mei 2015	1,727 %
4 mei 2015	3 mei 2016	1,362 %
4 mei 2016	3 mei 2017	1,138 %
4 mei 2017	3 mei 2018	1,140 %
4 mei 2018	3 mei 2019	1,059 %
4 mei 2019	3 mei 2020	1,141 %
4 mei 2020	3 mei 2021	0,984 %
4 mei 2021	3 mei 2022	0,763 %
4 mei 2022	3 mei 2023	1,013 %

En opdat dit is vastgelegd ten behoeve van de desbetreffende rechtsgevolgen, geef ik deze verklaring af op 15 juni 2022 te Madrid.

- 4 Op 13 september 2022 is een verzoek tot inleiding van een hypothecaire executieprocedure ingediend. Voorafgaand aan de inleiding van de procedure is kennisgeving gedaan van het mogelijke bestaan van een oneerlijk beding, zoals vereist door het Spaanse procesrecht, te weten het vertragsrentebeding. Verzoekster heeft haar argumenten ter zake aangevoerd.
- 5 Bij beschikking van 18 april 2023 is verlof tot executie verleend.
- 6 Geëxecuteerde is tegen de executie opgekomen bij verweerschrift van 5 mei 2023. Daarin betwist geëxecuteerde de geldigheid van de volgende bedingen: het openingskostenbeding, het bodembeding en het kostenbeding.
- 7 Executante, Banco de Santander – de rechtsopvolgster van Banco Popular – is opgekomen tegen het verzet tegen de executie. Zij onderbouwt haar standpunt met het argument dat het verzet tegen de executie geen grond vindt in artikel 695, lid 1, punt 4, [van de Ley de Enjuiciamiento Civil (wetboek van burgerlijke rechtsvordering: hierna: „LEC”)], aangezien de betwiste bedingen niet de grondslag van het verzet vormen.
- 8 Na de hoorzitting is op 16 oktober 2024 een beschikking gegeven met de volgende strekking:

Partijen krijgen tien dagen de tijd om argumenten aan te dragen inzake de wijze waarop, in het licht van het doel van richtlijn 93/13 en het

doeltreffendheidsbeginsel, artikel 695, lid 1, punt 4, LEC moet worden uitgelegd:

- of de toetsing van het oneerlijke karakter van de bedingen in het incident van verzet tegen de executie zich moet beperken tot de bedingen die zijn toegepast bij de berekening van de schuld, zoals executante in haar vordering heeft voorgesteld;
- of in het incident van verzet tegen de executie het eventuele oneerlijke karakter van andere bedingen kan worden getoetst, zoals de bedingen die door de geëxecuteerde worden betwist, die voordien zijn toegepast en die, indien zij nietig zouden worden verklaard, van invloed zouden kunnen zijn op het uit hoofde van schadevergoeding verschuldigde bedrag. Die bedingen zijn: het openingskostenbeding, het bodembeding en het kostenbeding. En, in voorkomend geval, welke bedragen in mindering zouden moeten worden gebracht.

Binnen diezelfde termijn dienen partijen ook argumenten aan te voeren inzake de wenselijkheid om een prejudiciële verwijzing tot uitlegging van artikel 695, lid 1, punt 4, LEC in te dienen bij het Hof van Justitie van de Europese Unie.

9 Geëxecuteerde heeft in dat verband het volgende verklaard:

De specifieke bedragen waarmee het gevorderde bedrag moet worden verminderd, zijn de volgende:

- wat de openingskosten betreft, het bedrag van 1 237,50 EUR zoals vermeld in beding 4.1 van de akte van lening;
- wat de kosten betreft, 50 % van de notariskosten en 100 % van de inschrijvings-, beheer-, en taxatiekosten;
- wat het bodembeding betreft, het bedrag dat resulteert uit het op de daadwerkelijk betaalde rente in mindering brengen van de rente die zou zijn betaald indien het bodembeding niet was toegepast. Om dit bedrag te kunnen berekenen, moet van [executante,] verweerster in het incident[,] worden verlangd dat zij de volledige aflossingstabel overlegt.

Geëxecuteerde heeft voorts verklaard dat het wenselijk zou kunnen zijn om het Hof van Justitie van de Europese Unie voorafgaand aan de beslechting van het incident van verzet tegen de hypotheaire executie, en indien de rechter zulks passend zou achten, in een prejudiciële verwijzing te vragen naar de uitlegging van artikel 695, lid 1, punt 4, LEC, gelet op de bepalingen van artikel 267 VWEU en in overeenstemming met het bepaalde in artikel 4 bis [van de Ley Orgánica del Poder Judicial (organieke wet betreffende de rechterlijke macht)].

- 10 Executante wijst op vaste rechtspraak waarin artikel 695, lid 1, punt 4, LEC aldus wordt uitgelegd dat oneerlijke bedingen die niet van invloed zijn op het verschuldigde bedrag, of andere bedingen die niet de grondslag van de executie vormen, niet toelaatbaar zijn, onder verwijzing naar het arrest van de Tribunal Supremo (hoogste rechterlijke instantie, Spanje), Civiele kamer, afdeling I, van 13 januari 2015, geregistreerd onder nummer 1537/2005 [met nummer in het ROJ (Spaanse register van rechterlijke uitspraken): STS 276/2015 – ES:TS:2015:276]. Volgens executante kan en moet geëxecuteerde een declaratoire procedure aanhangig maken om deze bedingen aan te vechten. Executante acht de indiening van een prejudiciële verwijzing betreffende artikel 695, lid 1, punt 4, LEC niet noodzakelijk, aangezien enerzijds die bepaling niet strijdig is met het Unierechtelijke gelijkwaardigheidsbeginsel, en anderzijds geen bedragen worden gevorderd uit hoofde van de bedingen die door de tegenpartij als oneerlijk worden aangemerkt.

RECHTSGRONDEN

EEN.– TOEPASSELIJKE BEPALINGEN

A) UNIERECHT – RICHTLIJN 93/13

- 11 Artikel 3, lid 1, van richtlijn 93/13/EEG van de Raad van 5 april 1993 betreffende oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten luidt:

Een beding in een overeenkomst waarover niet afzonderlijk is onderhandeld, wordt als oneerlijk beschouwd indien het, in strijd met de goede trouw, het evenwicht tussen de uit de overeenkomst voortvloeiende rechten en verplichtingen van de partijen ten nadele van de consument aanzienlijk verstoort.

- 12 Artikel 6

1. De lidstaten bepalen dat oneerlijke bedingen in overeenkomsten tussen een verkoper en een consument onder de in het nationale recht geldende voorwaarden de consument niet binden en dat de overeenkomst voor de partijen bindend blijft indien de overeenkomst zonder de oneerlijke bedingen kan voortbestaan.

2. De lidstaten nemen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat de consument de door deze richtlijn geboden bescherming niet wordt ontzegd door de keuze van het recht van een derde land als recht dat op de overeenkomst van toepassing is, wanneer er een nauwe band bestaat tussen de overeenkomst en het grondgebied van een lidstaat.

- 13 Artikel 7

1. De lidstaten zien erop toe dat er in het belang van de consumenten alsmede van de concurrerende verkopers, doeltreffende en geschikte middelen bestaan om

een eind te maken aan het gebruik van oneerlijke bedingen in overeenkomsten tussen consumenten en verkopers.

2. De in lid 1 bedoelde middelen dienen wettelijke bepalingen te omvatten waarbij personen of organisaties die volgens de nationale wetgeving een legitiem belang hebben bij de bescherming van de consument, overeenkomstig het nationale recht een beroep kunnen doen op de rechtbanken of de bevoegde administratieve instanties om te oordelen of contractuele bedingen die zijn opgesteld met het oog op een algemeen gebruik, oneerlijk zijn, en de passende en doeltreffende middelen aan te wenden om een eind te maken aan het gebruik van deze bedingen.

[...]

- 14 Het Hof van Justitie [van de Europese Unie] heeft zich meerdere keren uitgesproken over de Spaanse hypothecaire executieprocedure: arrest van 14 maart 2013 (C-415/11, EU:C:2013:164), en beschikking (Eerste kamer) van 14 november 2013 in de gevoegde zaken C-537/2012 en C-116/13, ofschoon deze zaken betrekking hadden op voorgaande nationale wetgeving. In verband met het openingskostenbeding wordt verwezen naar het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie (Vierde kamer) van 16 maart 2023 (C-565/2021, EU:C:2023:212), betreffende de openingskosten, en het arrest van het Europees Hof van Justitie (Vierde kamer) van 16 juli 2020 (C-224/2019, EU:C:2020:578), betreffende de openingskosten en het beding inzake vestigingskosten.
- 15 Wat het gelijkwaardigheidsbeginsel betreft, kan onder andere het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie, Eerste kamer, van 26 januari 2017 (C-421/2014, ECLI:EU:C:2017:60, punt [51]) worden aangehaald, waarin wordt verklaard dat de in het nationale recht geldende voorwaarden waaraan artikel 6, lid 1, van richtlijn 93/13 refereert, het recht dat de consumenten aan die bepaling ontleen om niet te worden gebonden door een beding dat als oneerlijk wordt beschouwd, niet in de kern mogen aantasten (arrest van 21 december 2016, Gutiérrez Naranjo e.a., C-154/15, C-307/15 en C-308/15, EU:C:2016:980, punt 71).
- 16 Wat betreft de mogelijkheid voor de rechter om ambtshalve maatregelen van instructie te nemen, wordt verwezen naar het arrest van 14 juni 2012, Banco Español de Crédito (C-618/10, EU:C:2012:349, punt 44 en de daarin aangehaalde rechtspraak).

B) SPAANSE REGELING

1 WETBOEK VAN BURGERLIJKE RECHTSVORDERING³

³ <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2000-323&tn=1&p=20231220>.

a) BEPALINGEN INZAKE DE BEWIJSVOERING

17 Artikel 216 LEC

De civiele rechter beslist over de zaak op grond van de feiten, bewijzen en conclusies die de partijen hebben aangevoerd, met uitzondering van de bijzondere gevallen waarin de wet anders bepaalt.

18 Artikel 219 LEC

1. Wanneer voor de rechter een vordering tot betaling van een bepaald geldbedrag of van vruchten, opbrengsten, winsten of producten van welke aard ook wordt ingesteld, kan de vordering niet beperkt blijven tot het verkrijgen van een louter declaratoir vonnis waarin het recht tot verkrijging ervan wordt vastgesteld, maar moet ook veroordeling tot betaling ervan worden gevorderd, waarbij het bedrag exact moet worden gekwantificeerd, zonder dat om de vaststelling van dat bedrag in het kader van de tenuitvoerlegging van het vonnis kan worden verzocht, of moeten de grondslagen van de berekening duidelijk worden vastgesteld zodat die berekening een zuiver rekenkundige exercitie is.

2. In de in het vorige lid bedoelde gevallen wordt in het veroordelende vonnis het exacte bedrag van de respectieve bedragen vastgesteld, dan wel worden de grondslagen voor de betaling ervan duidelijk en nauwkeurig vastgesteld, zodat de berekening van de betreffende bedragen een eenvoudige rekenkundige exercitie is die bij de tenuitvoerlegging moet worden uitgevoerd.

b) DECLARATOIRE PROCEDURE

19 Artikel 250, lid 1, LEC

Volgens de vereenvoudigde procedure worden beslecht:

[...]

14.º Individuele vorderingen met betrekking tot algemene voorwaarden in overeenkomsten in de gevallen waarin de toepasselijke wetgeving voorziet.

20 Ten tijde van het in verzet gaan door de schuldenaar werd de vordering tot nietigverklaring van algemene voorwaarden in overeenkomsten [behandeld volgens] de gewone procedure [artikel 249, lid 1, punt 5, LEC – in de versie van vóór Real Decreto Ley 6/2023 (koninklijk besluit met kracht van wet 6/2023)]. Beide procedures, de vereenvoudigde en de gewone, vereisen dat de instelling van de vordering plaatsvindt met bijstand door een advocaat en een procureur (artikel 23, lid 1, en artikel 31, lid 2, LEC).⁴

21 Artikel 394 LEC

⁴ <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2000-323&tn=1&p=20230318>.

1. In declaratoire procedures worden de kosten van de eerste aanleg opgelegd aan de partij die met betrekking tot al haar vorderingen in het ongelijk is gesteld, tenzij de rechter van oordeel is, en naar behoren motiveert, dat in de zaak ernstige feitelijke of rechtsvragen zijn gerezen.

Om met het oog op de beslissing over de kosten uit te maken of dit laatste het geval is, wordt rekening gehouden met uitspraken in soortgelijke zaken.

c) EXECUTIEPROCEDURE

22 Artikel 561 LEC

1. Na de partijen te hebben gehoord over het niet op procedurele tekortkomingen gebaseerde verzet tegen de executie en na de behandeling ter terechtzitting die eventueel heeft plaatsgevonden, neemt de rechtbank bij beschikking, uitsluitend met het oog op de executie, een van de volgende beslissingen:

1.^a de voortzetting van de executie gelasten voor het bedrag waarvoor verlof was verleend, indien het verzet in zijn geheel ongegrond wordt verklaard. Wanneer verzet is gedaan op de grond dat sprake is van een te hoge vordering en het verzet deels wordt afgewezen, wordt de executie slechts voor het desbetreffende bedrag gelast.

In de beschikking waarbij het verzet in zijn geheel ongegrond wordt verklaard, wordt de geëxecuteerde in de kosten daarvan verwezen overeenkomstig het bepaalde in artikel 394 met betrekking tot de verwijzing in de kosten in eerste aanleg.

23 Artikel 685 LEC – in de versie die kracht was ten tijde van de instelling van de vordering

1. De vordering tot executie moet gericht zijn tegen de schuldenaar, en in voorkomend geval tegen de hypotheekgever die niet de schuldenaar is of tegen de derde bezitter van de verhypothekerde goederen, op voorwaarde dat deze laatste aan de schuldeiser de verkrijging van die goederen heeft aangetoond.

2. De vordering gaat vergezeld van de kredietakte(n), die voldoet of voldoen aan de door deze wet gestelde eisen inzake het verlof tot executie, alsmede van de overige documenten als bedoeld in artikel 550 en, in de respectieve gevallen, in de artikelen 573 en 574 van deze wet.

In het geval van executie op met hypotheek of met pand bezwaarde goederen zonder bezitsverschaffing, moet, indien de ingeschreven titel niet kan worden overgelegd, een verklaring van het kadaster waaruit de inschrijving en het voortbestaan van de hypotheek blijkt, aan het overgelegde document worden gehecht.

24 Artikel 695 LEC

1. In een procedure op grond van dit hoofdstuk kan verzet tegen de executie door de partij tegen wie de executie is gevraagd enkel worden toegewezen, indien dat verzet op de hieronder te noemen gronden is gebaseerd:

[...]

4.^a het oneerlijke karakter van een contractueel beding dat aan de executie ten grondslag ligt of aan de hand waarvan het verschuldigde bedrag kon worden berekend.

2. Ingeval overeenkomstig lid 1 verzet wordt gedaan, schort de griffier de executie op en nodigt hij de partijen uit om te verschijnen voor de rechter die de beslagbeschikking heeft gegeven, waarbij tussen de dagvaarding en de zitting ten minste veertien dagen moeten liggen. Tijdens deze zitting hoort de rechter de partijen, laat hij stukken die worden overgelegd toe en geeft hij binnen twee dagen de door hem redelijk geachte beslissing in de vorm van een beschikking.

3. De beschikking waarbij het op basis van de eerste en de derde grond van lid 1 van dit artikel gedane verzet wordt toegewezen, beveelt de beëindiging van de executie; de beschikking waarbij het op basis van de tweede grond gedane verzet wordt toegewezen, vermeldt het bedrag waarvoor de executie moet worden voortgezet.

Indien de vierde grond slaagt, wordt de executie beëindigd voor zover het contractuele beding aan de executie ten grondslag ligt. Anders wordt het beslag gehandhaafd, waarbij het oneerlijke beding buiten toepassing wordt gelaten. In de beschikking wordt uitdrukkelijk geoordeeld over het oneerlijke karakter van de onderzochte bedingen, en zodra de beschikking onherroepelijk is geworden, zal deze kracht van gewijsde hebben.

4. Tegen de beschikking waarbij de beëindiging van de executie of de buitentoepassinglating van een oneerlijk beding wordt gelast, of waarbij wordt overgegaan tot afwijzing van het verzet dat is gedaan op de in lid 1, punt 4, genoemde grond, kan hoger beroep worden ingesteld.

Buiten die gevallen staan tegen beschikkingen waarbij op het in dit artikel bedoelde verzet wordt beslist, geen rechtsmiddelen open; de werking van die beschikkingen is beperkt tot de executieprocedure waarin zij worden gegeven.

25 Artikel 698 LEC

1. Op ieder bezwaar van de schuldenaar, de derde-bezitter of een andere betrokkene, dat niet in de bovenstaande artikelen is genoemd, daaronder begrepen bezwaren die de nietigheid van de titel alsmede het verval, de vaststaande aard, het tenietgaan of het bedrag van de vordering betreffen, wordt in de

desbetreffende procedure beslist, zonder dat dit leidt tot schorsing of vertraging van de in het onderhavige hoofdstuk bedoelde procedure.

2 ALGEMENE VOORWAARDEN IN OVEREENKOMSTEN

- 26 In artikel 12, lid 2, van Ley 7/98, de 13 de abril, sobre condiciones generales de la contratación⁵ (wet 7/98 van 13 april 1998 inzake algemene voorwaarden in overeenkomsten), waarin de vordering tot staking (of verbodsactie), de vordering tot herroeping en de vordering tot verklaring voor recht worden geregeld, wordt het volgende bepaald:

2. De verbodsactie strekt tot verkrijging van een beslissing waarbij de verweerder wordt gelast de nietig verklaarde voorwaarden uit zijn algemene voorwaarden te schrappen en deze in de toekomst niet meer te gebruiken, en waarbij in voorkomend geval wordt vastgesteld en gepreciseerd welke inhoud van de overeenkomst als geldig en bindend moet worden beschouwd.

De verbodsactie kan worden gecombineerd met een aanvullende vordering tot terugbetaling van de uit hoofde van dergelijke algemene voorwaarden betaalde bedragen, en met een vordering tot vergoeding van schade die het gevolg is van de toepassing van dergelijke voorwaarden.

3 BESCHERMING VAN CONSUMENTEN EN GEBRUIKERS

- 27 In artikel 10 van Ley General para la Defensa de los Consumidores y Usuarios⁶ (algemene wet ter bescherming van consumenten en gebruikers) van 19 juli 1984, de regeling die van toepassing was ten tijde van de sluiting van de overeenkomst, werd bepaald:

1. Voorwaarden of bedingen die met algemene strekking worden toegepast op het aanbieden, promoten of verkopen van producten of diensten, met inbegrip van die welke worden geleverd door overheidsdiensten en entiteiten en ondernemingen die daarvan afhangen, moeten voldoen aan de volgende vereisten:

a) zij moeten in concrete, duidelijke en eenvoudige taal zijn opgesteld en meteen te begrijpen zijn, zonder verwijzingen naar teksten of documenten die niet voorafgaand aan of bij het sluiten van de overeenkomst zijn verstrekt en waarnaar in de overeenkomst in elk geval uitdrukkelijk moet worden verwezen;

b) zij moeten, tenzij de belanghebbende partij hiervan afziet, vergezeld gaan van de levering van een ontvangstbewijs, kwitantie, kopie of document ter erkenning van de verrichting, of, indien van toepassing, van een naar behoren toegelichte prijsopgave;

⁵ <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1998-8789>.

⁶ <https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-1984-16737>.

c) zij moeten in overeenstemming zijn met de goede trouw en een billijk evenwicht tussen de wederzijds te verrichten prestaties tot stand brengen, hetgeen onder meer uitsluit:

[...]

3. oneerlijke bedingen, begrepen als bedingen die op onevenredige of onbillijke wijze nadelig zijn voor de consument, of die in de overeenkomst een onevenwicht tussen de rechten en verplichtingen van de partijen ten nadele van de consument of de gebruiker tot stand brengen;

4. oneerlijke kredietvoorwaarden;

5. prijsverhogingen wegens diensten, bijkomende diensten, financiering, uitstel van betaling, toeslagen, vergoedingen of geldboeten die niet corresponderen met aanvullende diensten, en die per geval moeten kunnen worden aanvaard of afgewezen en voldoende duidelijk en afzonderlijk moeten zijn uitgedrukt.

[...]

2. Voor de toepassing van deze wet worden onder bedingen, voorwaarden of bedingen van algemene aard verstaan het geheel daarvan dat vooraf en eenzijdig door een onderneming of een groep ondernemingen is opgesteld om te worden toegepast op alle overeenkomsten die zij sluit en waarvan de toepassing niet kan worden vermeden door de consument of de gebruiker die het goed of de dienst in kwestie wenst te verkrijgen.

Twijfels over de uitlegging ervan worden opgelost in het nadeel van de partij die ze heeft opgesteld, waarbij specifieke bedingen prevaleren boven de algemene voorwaarden, mits die eerste gunstiger zijn dan de laatste.

[...]

4. Bedingen, voorwaarden of bepalingen die niet aan de bovenstaande vereisten voldoen, zijn van rechtswege nietig en worden als niet geschreven beschouwd.

Wanneer de overige bedingen echter een onbillijke situatie ten aanzien van de posities van de partijen in de contractuele verhouding tot stand brengen, is de overeenkomst zelf niet afdwingbaar.

[...]

28 Momenteel is de regeling inzake oneerlijke bedingen neergelegd in de artikelen 82 e.v. van Real Decreto Legislativo 1/2007, de 16 de noviembre, por el que se aprueba el texto refundido de la ley general para la defensa de consumidores y usuarios y otras leyes complementarias⁷ (koninklijk besluit met kracht van wet

⁷ <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-20555>.

1/2007 van 16 november 2007 tot goedkeuring van de geconsolideerde tekst van de algemene wet ter bescherming van consumenten en gebruikers en andere aanvullende wetten).

TWEE.– NOODZAKELIJKHEID EN RELEVANTIE

- 29 De van het Hof van Justitie van de Europese Unie verlangde uitlegging is relevant in zoverre dat deze van doorslaggevend belang zal zijn voor het beantwoorden van de vraag of het oneerlijke karakter van contractuele bedingen die niet de grondslag voor de berekening van het in de hypothecaire executie gevorderde bedrag vormen, in deze procedurele stap kan worden onderzocht, en indien het antwoord daarop bevestigend luidt, voor het bepalen van de omvang van dat onderzoek. Het Hof van Justitie heeft zich uitgesproken over de drie litigieuze bedingen, maar heeft dat gedaan in het kader van de declaratoire procedure, niet in het kader van een incident van verzet tegen de executie.
- 30 Een uitspraak is ook noodzakelijk omdat de strekking en draagwijdte van de beslissing die een einde aan de procedure zal maken, afhangt van de door het Hof van Justitie gegeven uitlegging.

A) EERSTE PREJUDICIËLE VRAAG

- 31 In de uitlegging die de Audiencias Provinciales (rechterlijke instantie op provincieniveau, Spanje) aan artikel 695, lid 1, punt 4, LEC hebben gegeven, waarin zij hebben bepaald welke bedingen kunnen worden aangevochten in het verzet tegen de executie, zijn deze beperkt tot de bedingen die de bankentiteit heeft gebruikt om de gevorderde schuld te berekenen, op het moment van de sluiting van de rekening en de afgifte van de schuldverklaring.⁸
- 32 Zoals in het onderhavige geding het geval is, impliceert deze uitlegging, die door de Audiencias Provinciales consequent wordt toegepast, de uitsluiting van andere bedingen die voordien, tijdens de duur van de overeenkomst, zijn toegepast en die, indien zij als oneerlijk zouden worden aangemerkt, de consument in staat zouden stellen de gevorderde schuld te verminderen door middel van de schadevergoeding. Het betreft hier een veel voorkomende situatie in incidenten van verzet tegen de hypothecaire executie.
- 33 Dit betekent echter niet dat de consument volledig onbeschermd is, aangezien het eventuele oneerlijke karakter van die andere bedingen kan worden ingeroepen in

⁸ Beschikking van de Audiencia Provincial de Barcelona (Spanje), afdeling 4, van 24 mei 2024 (ROJ: AAP B 5488/2024 – ECLI:ES:APB:2024:5488A), nr. 131/2024; zaaknummer 137/2023; beschikking van de Audiencia Provincial de Girona (Spanje), Civiele kamer, afdeling 1, van 17 juli 2024, nr. 299/2024, zaaknummer 1356/2023 (ROJ: AAP GI 1037/2024 – ECLI:ES:APGI:2024:1037A); beschikking van de Audiencia Provincial de Murcia (Spanje), afdeling 5, van 5 maart 2024, nr. 39/2024, zaaknummer 272/2023, ECLI: ES:APMU:2024:450^a; beschikking van de Audiencia Provincial de Murcia, afdeling 1, van 15 januari 2024, nr. 21/2024, zaaknummer 401/2023, ECLI:ES:APMU:2024:397A.

een andere, afzonderlijke declaratoire procedure. Daartoe zal de consument echter een verzoek tot toepassing van de vereenvoudigde procedure moeten indienen, met een advocaat en een procureur, terwijl de hypothecaire executie tijdens de behandeling van de declaratoire procedure zal worden voortgezet voor alle bedragen die in de vordering tot executie worden geëist. Bovendien moet de consument worden veroordeeld in de kosten van het incident van verzet tegen de executie.⁹

B) TWEEDE PREJUDICIËLE VRAAG

- 34 Deze vraag wordt enkel gesteld voor het geval dat, volgens de uitlegging van het Unierecht, het oneerlijke karakter van de in de eerste vraag bedoelde bedingen kan worden getoetst.
- 35 In dit geding betwist de consument drie bedingen. Anders dan het beding inzake de openingskosten, welke „kosten” in de openbare akte van 16 mei 2006 worden gespecificeerd (1 237,50 EUR), is het bedrag van de twee andere bedingen onbepaald.
- 36 Voor de bepaling van dat bedrag vereist het Spaanse procesrecht, ingevolge het lijdelijkheidsbeginsel en het beginsel van bewijsvoering door de partijen, dat de belanghebbende partij het bedrag niet alleen vordert, maar ook het bestaan en de omvang ervan aantoont. Heeft zij dat niet gedaan, dan heeft zij niet de mogelijkheid om dit alsnog te doen.
- 37 Aangezien dit volledig binnen de werkingssfeer van de procedurele autonomie van de lidstaten valt, rijst de vraag of het doeltreffendheidsbeginsel zich verzet tegen een nationale procesrechtelijke regel die, nadat een contractueel beding oneerlijk is verklaard, erin aan de weg staat dat de belanghebbende nieuw bewijs aandraagt inzake het bedrag dat krachtens de oneerlijke bedingen is betaald, de rechter belet om ambtshalve de verkrijging van dat bewijs te gelasten, of de berekening van dat bedrag laat tot een later moment, na de nietigverklaring van het beding, overeenkomstig artikel 219, lid 2, LEC.

DICTUM

VRAGEN,

BESCHIKKING:

⁹ Zie bijvoorbeeld beschikking van de Audiencia Provincial de Murcia, afdeling 1, nr. 309/2022 van 27 juni 2022, zaaknummer 291/2022 (ECLI:ES:APMU:2022:653A): „Voor geëxecuteerden staat de mogelijkheid open om de overeenkomstige declaratoire procedure aanhangig te maken, zoals toegestaan door artikel 698 LEC, ter verkrijging van de nietigverklaring van bedingen en commissies die niet de grondslag van de executie of van het gevorderde bedrag vormen, alsmede van een mogelijke uit die nietigverklaring voortvloeiende restitutie.” Ook in de vorige voetnoot aangehaalde beschikkingen is de consument veroordeeld in de kosten.

- 1) Moeten de artikelen 3, 6 en 7 van richtlijn 93/13/EEG aldus worden uitgelegd dat zij zich verzetten tegen een nationale regeling als artikel 695, lid 1, punt 4, LEC, zoals uitgelegd door de Audiencias Provinciales (rechterlijke instantie op provincieniveau, Spanje), die eraan in de weg staat dat een beoordeling plaatsvindt van het oneerlijke karakter van bedingen die door de schuldeiser niet zijn toegepast bij het berekenen van de gevorderde schuld, maar wel op een eerder moment, en dat er voor bedragen die onverschuldigd zijn geïnd compensatie kan worden verkregen?
- [2]) Voor het geval dat het oneerlijke karakter van die bedingen kan worden getoetst, moeten de artikelen 6 en 7 van richtlijn 93/13/EEG en het doeltreffendheidsbeginsel dan aldus worden uitgelegd dat zij zich verzetten tegen een nationale regel als artikel 695, lid 2, LEC, die de consument de mogelijkheid ontzegt om documenten aan te dragen nadat hij zijn verzetschrift tegen de executie heeft ingediend, er niet in voorziet dat de rechter in dit verband ambtshalve bewijs kan verkrijgen en eraan in de weg staat dat de betreffende bedragen worden bepaald op een moment na de beslissing die een einde maakt aan het verzet tegen de executie?

[OMISSIS] [Schorsing van de procedure en procedurele slotformules]